

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER GENEL KURULU 57. OTURUMU

Gündem Maddesi: 102

GENEL KURUL KARARI 57-176 KADIN VE KIZ ÇOCUK TİCARETİ

Genel Kurul;

İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi, Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi, İnsan Hakları Üzerine Uluslar arası Sözleşmeler (International Covenants on Human Rights), İşkence ve Diğer Acımasız, İnsanlık Dışı veya Aşağılayıcı Davranış veya Cezalara Karşı Sözleşme (The Convention against Torture and Other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment), Çocuk Hakları Sözleşmesi ve Kadınlara Karşı Şiddetin Önlenmesi Deklarasyonunda ortaya konan prensipleri yineleyerek,

Çocuk Hakları Sözleşmesine ek iki ihtiyari protokolün, özellikle 18 Ocak 2002 tarihinde yürürlüğe giren Çocukların Satılması, Çocuk Fahişeliği ve Çocuk Pornografisi konusundaki ihtiyari protokolün, Genel Kurulca kabul edilmesini memnuniyetle karşılayarak;

Yine Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesine ek, 22 Aralık 2000 tarihinde yürürlüğe giren ihtiyari Protokolün Genel Kurulca kabul edilmesini memnuniyetle karşılayarak;

Kadın ve kız çocuk ticareti üzerine, Genel Kurul, Kadının Statüsü Komisyonu, İnsan Hakları Komisyonu, Suçların Önlenmesi ve Ceza Adaleti Komisyonu tarafından kabul edilen bütün önceki kararları; aynı zamanda, İnsan Ticaretinin ve Fahişelerin Sömürülmesinin Ortadan Kaldırılmasına Dair Sözleşme (the Convention for the Suppression of the Traffic in Persons and of the Exploitation of the Prostitution of Others) ile kadınlara karşı şiddet konusunda 13 Mart 1998'te Kadının Statüsü Komisyonu tarafından 54. oturumunda kabul edilen sonuçları ve 21 Ağustos 1998'de Ayrımcılığın Önlenmesi ve Azınlıkların Korunması alt komisyonu tarafından 50. oturumunda kabul edilen Köleliğin Çağdaş Şekilleri Üzerine Çalışma Grubu tavsiyelerini hatırlayarak;

Yine Birleşmiş Milletler Milenyum Deklarasyonunu, özellikle insan ticareti de dahil olmak üzere, ulusal sınırları aşan organize suçların bütün boyutlarıyla mücadelenin yoğunlaştırılması konusunda Devlet ve Hükümet Başkanlarınca ifade edilen kararı hatırlayarak;

Kadın ve kız çocuk ticareti konusunda son zamanlarda yapılan, İnsan Hakları Üzerine Dünya Konferansı, Nüfus ve Kalkınma Konulu Uluslar arası Konferans, Sosyal Kalkınma konulu Dünya Zirvesi, 4. Dünya Kadın Konferansı ve Genel Kurulun çocuklar üzerine özel oturumu ve bunların izleme prosesleri de dahil olmak üzere, Birleşmiş Milletler Konferans ve Zirvelerinin sonuçları ve taahhütlerini yineleyerek;

1 Temmuz 2002'de yürürlüğe giren Roma Uluslar arası Ceza Mahkemesi Tüzüğüne (the Rome Statute of the International Criminal Court) cinsiyet bağlantılı suçların dahil edilmesini kabul ederek;

Uluslararası Sınırları Aşan Organize Suçlara Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesinin ve buna ek Protokollerin, özellikle İnsan ticaretinin, bilhassa kadın ve çocuk ticaretinin, önlenmesi, ortadan kaldırılması ve cezalandırılmasına ilişkin protokol ile kara, deniz ve hava yoluyla göçmen kaçakçılığına karşı protokolün, Genel Kurul tarafından Kasım 2000'de kabulünü memnuniyetle karşılayarak;

Küreselleşmenin (globalization), kadın ve çocuk ticareti, özellikle kız çocuk ticareti, problemi üzerinde etkisinin farkında olarak;

Ekonomik sömürü amacıyla kadın ve kız çocuklarının cinsel şiddet ve ticarete maruz kalmasının, fahişelik yoluyla cinsel sömürünün ve cinsel sömürünün diğer biçimleri ile köleliğin çağdaş formlarının, ciddi insan hakları ihlalleri olduğunu yineleyerek;

Gelişmekte olan ve ekonomileri geçiş döneminde olan kimi ülkelerden gelişmiş ülkelere yönelik , aynı zamanda bölgeler ve devletler içinde ve arasında kadın ve çocuk ticaretinin artışından ciddi endişe duyarak ve söz konusu ticaretin erkek çocukları da kapsadığını kabul ederek;

İnsan ticareti mağdurlarının özellikle ırkçılık, ırksal ayrımcılık, yabancı düşmanlığı ve diğer bağlantılı hoşgörüsüz davranışlara maruz kaldığını bilerek;

Ticaret metası olan kadın ve çocukların, genel bilgi eksikliği, kendi haklarının bilincinde olmamaları ve kurban olduklarını bilmemeleri; aynı zamanda bu konularda bilgi almada ve haklarının ihlali durumunda başvuru mekanizmalarına ulaşmada karşılaştıkları güçlükler nedeniyle daha da dezavantajlı ve marjinal bir konuma düştüklerini; bu nedenle korunmaları ve bilinçlenmeleri için özel önlemlerin alınması gerektiğini kabul ederek;

Kendi bölgeleri içinde, kadın ve çocuk ticaretinin ve özellikle kız çocuk ticaretinin önlenmesi hususunda iki taraflı, alt bölgesel ve bölgesel işbirliği mekanizmalarının ve hükümetlerin, hükümetler arası ve hükümet dışı organizasyonların girişimlerinin önemini bilerek;

Hükümetlerin, hükümetler arası ve hükümet dışı organizasyonların, insan ticaretinin, özellikle kadın ve kız çocuk ticaretinin önlenmesi için geliştirdikleri programları memnuniyetle karşılayarak;

Hükümetler arası ve hükümet dışı organizasyonların, insan ticaretinin boyutları ve yapısı konusunda bilgi toplanması; bu ticarete konu olan kadın ve çocuklara koruma ve yardım sağlanması ve geldikleri ülkelere gönüllü iadelerinin sağlanması konusunda yaptıkları çalışmaları kabul ve takdir ederek;

İnsan ticaretinin, özellikle kadın ve çocuk ticaretinin ortadan kaldırılmasına yönelik, uluslar arası işbirliği ve teknik yardım programları da dahil olmak üzere, gösterilen bütün global çabanın, çıkış, geçiş ve varış ülkelerindeki hükümetlerin aktif işbirliğini ve güçlü politik taahhütleri gerektirdiğini bilerek;

Yine, insan ticaretinin önlenmesi, yaraların sarılması ve mağdurların yeniden topluma kazandırılması için (reintegration) kapsamlı ve çok-disiplinli bir yaklaşım gerektiğini, ve yargı ve polis güçleri, göçmenlik büroları, ticarete konu olan mağdurlar ve aileleri, hükümet-dışı organizasyonlar ve sivil toplum dahil olmak üzere bütün tarafların böyle bir yaklaşımın geliştirilmesi hususunda işbirliği yapmaları gerektiğini bilerek;

İnternet dahil olmak üzere, yeni enformasyon tekniklerinin, çocuk pornografisi, paedophilia ve çocukların cinsel sömürüsü ile ilgili diğer amaçlarla ve fahişelerin sömürüsü, evlilik amaçlı kadın ticareti ve seks turizmi amaçlarıyla kullanılmasından derin endişe duyarak;

Uluslar arası suç örgütleri ve uluslar arası kadın ve çocuk ticaretinden kar sağlayan diğer tarafların, tehlikeli ve insanlık-dışı koşullara ve yerel kanunlarla uluslar arası standartlara açık aykırılıklara aldırılmadan, giderek artan faaliyetlerinden çok büyük endişe duyarak;

Hükümetlerin, mağdurlara, insan hakları standartları ile uyumlu standart insancıl davranış göstermesi gerektiğini bir kez daha vurgulayarak;

1. Genel Sekreterin raporunu takdirle not alır;
2. Kadın ve kız çocuk ticareti konusunda, ülkeler arasındaki anlaşmalardan doğan çeşitli insan hakları organlarının (human rights treaty bodies), İnsan Hakları Komisyonunun özel raportörleri ve yardımcı organlarının, Birleşmiş Milletlerin İnsan Haklarından Sorumlu Yüksek Komiserinin, diğer Birleşmiş Milletler organlarının ve uluslararası, hükümetler arası ve hükümet kuruluşları ile hükümet dışı kuruluşların, kendi görev alanları dahilinde attıkları adımları memnuniyetle karşılar; çabalarına devam etmelerini ve edindikleri bilgi, deneyim ve uygulamalarını en geniş ölçüde paylaşmak için teşvik eder;
3. Kadının Statüsü Komisyonunun kırk yedinci oturumunda, “Pekin Eylem Platformu ve Genel Kurulun ‘Kadınlar 2000; Yirmi birinci yüzyılda cinsiyet eşitliği, kalkınma ve barış’ başlıklı özel oturumu sonuç dokümanlarında tanımlandığı şekilde, Kadının İnsan Hakları ve Kadın ve Kız Çocuklarına Karşı Her Çeşit Şiddetin Ortadan Kaldırılması” nı ana tema olarak benimsemesini memnuniyetle karşılar;
4. Hükümetleri, kadın ticaretini ortadan kaldırmak amacıyla, dış faktörler de dahil olmak üzere, fahişelik ve para karşılığı seksin diğer biçimleri, zorla evlilik ve zorla çalıştırma amaçlarıyla kadın ve kız çocuk ticaretini teşvik eden temel etkenleri gidermeye yönelik, mevcut yasal düzenlemelerin kadın ve kız çocukların haklarını daha iyi koruyacak ve suçluların gerek cezai gerekse idari tedbirlerle cezalandırılmasını sağlayacak şekilde güçlendirilmesi gibi, uygun tedbirleri almaya zorlar;
5. Yine hükümetleri, kadın ve kız çocuk ticaretinin her türlü biçimiyle mücadele etmek ve ortadan kaldırmak amacıyla, yasal tedbirleri, kampanyaları, bilgi alışverişini, mağdurlara koruma ve yardımı ve bunların topluma yeniden kazandırılmasını, araçlar da dahil olmak üzere bu fiillere iştirak eden bütün suçluların cezalandırılmasını kapsayan geniş kapsamlı bir strateji kanalıyla, etkili önlemleri planlamaya, yürürlüğe koymaya ve güçlendirmeye; ve ticarete konu olan kadın ve kız çocukların daha iyi korunması için uygun ulusal eylem planları ve programları hazırlamaya zorlar;
6. Hükümetleri, bu konudaki Birleşmiş Milletler kararlarını (Ulusal Sınırları Aşan Organize Suçlara Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesi ve buna ek protokoller, özellikle, insan ticaretinin ve bilhassa kadın ve çocuk ticaretinin önlenmesi ve cezalandırılmasına ilişkin protokol; Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi; Çocuk Hakları Sözleşmesi; Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesine Ek İhtiyari Protokol; Çocuk Hakları Sözleşmesine ek, Çocukların Satılması, Çocuk Fahişeliği ve Çocuk Pornografisi ile ilgili İhtiyari Protokol; Meslek ve Çalışma Hayatında Ayrımcılığa İlişkin Sözleşme, 1958 (Sözleşme No: 111); Çocuk İşçi İstihdamının en Kötü Şekillerinin Yasaklanması ve Ortadan Kaldırılması İçin Acil Eylem Planına İlişkin Uluslar arası İşçi Örgütünün 1999 yılı Sözleşmesi (Sözleşme No: 182 gibi) imzalama ve onaylamaya zorlar;
7. Kadın ve kız çocuk ticaretinin önlenmesi hususunda, üye devletleri, ikili, alt bölgesel, bölgesel ve uluslar arası anlaşmalar imzalamaya ve (İnsan ticaretine, özellikle kadın ve çocuk ticaretine karşı Asya-Pasifik Bölgesi Eylem Planı; Avrupa Konseyinin 15-16 Ekim 1999 tarihlerinde Tampere, Finlandiya’da yapılan toplantı sonuçlarında yer aldığı üzere, insan ticareti ile ilgili kapsamlı bir Avrupa politikası ve programları saptanmasına ilişkin Avrupa Birliği girişimleri ile Avrupa Konseyinin, Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Örgütünün ve Uluslar arası Göçmen Örgütünün bu alandaki faaliyetleri gibi) girişimlerde bulunmaya teşvik eder.
8. Bütün hükümetlere, her şekliyle kadın ve çocuk, özellikle kız çocuk ticaretinin suç olarak kabulü; araçlar dahil ,yerel ya da yabancı bütün suçluların, ulusal yetkili organlarca, ya suçlunun kendi ülkesinde ya da suçun vuku bulunduğu ülkede, yasal mevzuat çerçevesinde mahkum edilerek cezalandırılması; ticaret metası olan mağdurlara, gözaltında iken cinsel tacizde bulunan yetkili personelin cezalandırılması, konularında çağrıda bulunur;
9. Hükümetleri, bilgi alışverişini teşvik etmek, kadınlara karşı şiddet, özellikle kadın ticareti konusundaki verileri, trendleri, buna yol açan temel nedenleri ve faktörleri rapor etmek amaçlarıyla, hükümet dışı kuruluşlar dahil bütün sivil toplumun iştiraki ile oluşturulacak, ulusal bir raportör ya da kurumlar arası bir

organ gibi (inter-agency body) ulusal bir koordinatör mekanizması kurmaya ya da güçlendirmeye davet eder;

10. Hükümetleri ve ilgili Birleşmiş Milletler organlarını, mevcut kaynaklar dahilinde, insan ticareti ve özellikle kadın ve kız çocuk ticareti ,bu konuya ilişkin yasalar, düzenlemeler ve cezalar hakkında kamu bilincini artırmak için uygun önlemleri almaya ve insan ticaretinin suç teşkil eden bir fiil olduğunu vurgulamaya teşvik eder;
11. İlgili hükümetleri, Hükümetlerarası ve hükümet dışı kuruluşlarla işbirliği halinde, özellikle konu hakkında ulusal ve grass-root düzeyinde kamu bilincini artırıcı eğitim ve kampanyalar olmak üzere, önleyici faaliyetleri güçlendirecek programları desteklemeye ve kaynak ayırmaya zorlar;
12. İlgili hükümetlere; ticarete konu olan mağdurların fiziki, psikolojik ve sosyal bakımdan iyileşmelerini sağlayacak, mesleki eğitim, yasal yardım ve sağlık hizmeti gibi, geniş kapsamlı programlar için kaynak ayırma ve mağdurlara sosyal, sıhhi ve psikolojik hizmet sağlamak amacıyla, hükümet dışı kuruluşlarla işbirliği yapmak için gerekli tedbirleri alma çağrısında bulunur;
13. Hükümetleri, hükümetlerarası ve hükümet dışı kuruluşlarla işbirliği yaparak, kadınların bilinçli kararlar vermelerini ve ticaret metası olmalarını önlemek amacıyla, başka bir ülkeye göç durumunda mevcut imkanları, kısıtlamaları ve haklarını aydınlatmaya yönelik kampanyalar düzenlemeye teşvik eder;
14. Yine hükümetleri, ticarete konu olan mağdurların topluma yeniden kazandırılması, eğitim ve etkili danışmanlık hizmetleri verilmesini sağlayacak programlarla mağdurlara veya potansiyel mağdurlara barınma yerleri ve telefonla yardım hatları sağlayacak programların geliştirilmesi ve uygulanması için, hükümet dışı kuruluşlarla işbirliğini artırmalarını teşvik eder;
15. Hükümetlere, ticarete konu olan mağdurlara, özellikle kadın ve kız çocuklarına yapılacak muamelenin ve insan ticaretine karşı alınan bütün önlemlerin, özellikle mağdurları etkileyen önlemlerin, mağdurların insan haklarına tam saygı gösterilerek uygulanması ve başta ırk ayrımcılığının yasaklanması olmak üzere, ayrımcılığa karşı uluslar arası camiada tanınan bütün prensiplere uyumlu olması konusunda gerekli tedbirlerin alınması için çağrıda bulunur;
16. Hükümetleri, tanık koruma programları da dahil olmak üzere, ticaret mağduru olan kadınların polise ya da diğer otoritelere şikayette bulunmalarını ve gerektiğinde yargı mercileri önünde hazır bulunmalarını sağlayacak gerekli tedbirleri almaya ve bu süre zarfında kadının korunması ve sosyal, sıhhi, mali ve yasal yardımdan yararlanmasını garanti altına almaya davet eder;
17. Yine Hükümetleri, yasal mevzuat dahilinde ve ulusal politikalarla uyumlu olarak, ticarete konu olan mağdurların, özellikle kadın ve çocukların, sömürü kurbanları olduklarını dikkate alarak, ülkelerine yasa dışı yollardan giriş yaptıkları ve ikamet ettikleri için kovuşturmayla uğramamaları hususunu değerlendirmeye davet eder;
18. Yine Hükümetleri, kadın ve çocuk ticaretinin, özellikle kız çocuk ticaretinin önlenmesi amacıyla, internet hizmeti sunanların, internetin yasal ve ahlaki amaçlarla (responsible use) kullanımını özendirerek geliştirecek oto kontrol sistemlerini kurmak ve güçlendirmek için gerekli tedbirleri almaları hususunda teşvik etmeye davet eder;
19. Çalışma hayatının bütün sektörlerini, özellikle turizm ve büyük medya kuruluşları dahil, telekomünikasyon sektörlerini, kadın ve çocuk ticaretinin, bilhassa kız çocuk ticaretinin önlenmesi için hükümetlerle işbirliği yapmaya davet eder;
20. Kadın ve çocuk ticaretinin ortadan kaldırılması için global bir yaklaşım gerektiğini ve bu bağlamda, konu ile ilgili, maksada uygun ve mukayese edilebilir istatistiki bilgilerin elde edilmesi için, sistematik veri toplama ile ortak metodoloji ve uluslar arası ölçekte tanımlanmış göstergeler kullanılarak yapılacak kapsamlı çalışmaların önemini vurgular ve hükümetleri, söz konusu ortak metodoloji ve göstergeler kullanılmak suretiyle sistematik veri toplama metodlarının geliştirilmesi ve kadın ve kız çocuk ticareti konusundaki enformasyonun, suç örgütlerinin çalışma tarzları dahil, sürekli güncelleştirilmesine teşvik eder;
21. Hükümetlerden, bu konudaki yenilikçi yaklaşımlar ve en iyi uygulamaları dikkate alarak, ikili, bölgesel ve uluslar arası işbirliği yoluyla, kadın ve kız çocuk ticaretinin önlenmesi hususundaki ulusal programlarını güçlendirmelerini ısrarla ister ve hükümetleri, Birleşmiş Milletler organlarını ve kuruluşlarını, hükümetler arası ve hükümet dışı kuruluşları ve özel sektörü, kadın ve kız çocuk ticareti konusunda politika oluşturulmasına ya da değişikliğine temel teşkil edebilecek, koordineli ve ortak araştırma ve çalışmalar yapmaya davet eder;
22. Hükümetleri, bir kez daha, Birleşmiş Milletlerin desteğiyle ve travmatik stres ve cinsiyete duyarlı danışma teknikleri(gender-sensitive counselling techniques)konusundaki en son araştırma ve materyalleri dikkate alarak, ticaret metası olan mağdurların özel ihtiyaçlarına duyarlı olmalarını sağlamak maksadıyla bu konu ile ilgili polis, sağlık ve yargı personeli için eğitici el kitapları hazırlanmasına davet eder;
23. İnsan ticaretinin önlenmesi amacıyla, Hükümetlerden, Polis güçleri, göçmenlik büroları ve ilgili diğer yetkililere, söz konusu ticaretin önlenme metodları, suçluların takibi ve cezalandırılması, mağdurların haklarının korunması konuları üzerinde yoğunlaşacak bir eğitim sağlanması ya da mevcut eğitimin güçlendirilmesini; eğitimin insan hakları ile çocuk ve cinsiyete duyarlı konuları dikkate almasını

sağlamasını ve hükümet dışı kuruluşlarla diğer ilgili kuruluşlar ve sivil toplumun diğer unsurları ile işbirliğini teşvik etmesini ısrarla ister;

24. Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi sözleşmesi, Çocuk Hakları Sözleşmesi ve İnsan Hakları Üzerine Uluslar arası Sözleşmelere (International Covenants on Human rights) taraf olan devletleri, ilgili komitelere sunacakları ulusal raporlarına, ülkelerindeki kadın ve kız çocuk ticareti ile ilgili bilgileri ve istatistikleri dahil etmeleri ve mukayeseye elverişli verilerin sağlanmasını teminen ortak bir metodoloji ve istatistik yöntem geliştirilmesi konusunda çalışmaya davet eder;
25. Genel Sekreterden, referans ve yol gösterici olarak yararlanılmak üzere, gerek Birleşmiş Milletler içindeki, gerekse dışındaki çeşitli raporlara, araştırma ve diğer materyallere dayanarak, kadın ve çocuk ticaretinin, bilhassa kız çocuk ticaretinin çeşitli boyutlarıyla mücadelede uygulanan başarılı yöntem ve stratejilerin derlenmesini ve Genel Kurulun 59. oturumunda, bu kararın uygulamasıyla ilgili bir rapor sunmasını rica eder;
26. Yine Genel Sekreterden, Genel Kurulun 59. oturumuna sunacağı raporuna, mağdurların onur ve insan haklarını korumak amacıyla, insan ticaretine özellikle kadın ve kız çocuk ticaretine karşı bir uluslar arası-Birleşmiş Milletler yılı ilan edilmesine ilişkin önerileri dahil etmesini rica eder.

77. Genel Oturum
18 Aralık 2002